

Efterårets sange

Fællessange i Hesselbæpark med Hesselbæparks Musikværksted og Furefolk (www.furefolk.dk)

Onsdag d. 21. november 2012

1. Flyv, fugl! Flyv!

Tekst: Chr. Winther, 1828

Melodi: J. P. E. Hartmann, 1838

Sangen hører til Chr. Winthers første digtsamling "Digte" fra 1828.

1. Flyv, fugl! Flyv over Furesøens vove!
Nu kommer natten så sort,
alt ligger sol bag de dæmrende skove,
dagen den lister sig bort.
Skynd dig nu hjem til din fjedrede mage,
til de gulnæbbede små,
men når i morgen du kommer tilbage,
sig mig så alt, hvad du så!

Flyv, fugl! Flyv over Furesøens bølge,
stræk dine vinger nu vel!
Ser du to elskende, dem skal du følge,
dybt skal du spejde deres sjæl.
Er jeg en sanger, så bør jeg jo vide
kærligheds smigrende lyst,
alt, hvad et hjerte kan rumme og lide,
burde jo tolke min røst.

Flyv, fugl! Flyv over Furesøens rislen,
kærlighed kalder dig hjem.
Sæt dig nu kønt mellem løvbuskens hvislen,
syng så din kærlighed frem!
Kunne, som du, jeg i æteren svømme,
véd jeg nok, hvor gik min flugt.
Jeg kan i lunden kun sukke og drømme,
det er min kærligheds frugt.

Flyv, fugl! Flyv over Furesøens vande,
langt, langt bort i det blå!
Ensomt i skoven ved fjerneste strande
ser du min favre at gå.
Gulbrune lokker de flagre i vinden,
let er hun, rank som et aks,
øjet er sort, og roser har kinden,
ak, du kan kende hende straks!

Flyv, fugl! Flyv over Furesøens brusen,
dybt drager natten sit suk!
Træerne hviske med ængstelig susen,
hilse godnat med et buk!
Har du ej lyttet til manglefold smerte,
selv hos den fjedrede flok?
Sig et godnat til mit bævende hjerte,
sig det, du véd det jo nok!

2. Kirsten og vejen fra Gurre

Frank Jæger Fra »19 Jægerviser«, 1953. Mel. Tony Vejslev.

Det løvfald, som vi kom så alt for nær,
bedrog os med de ting, vi havde kær:
Den strenge hvide sol. En sløret regn.
Et gult forundringssmil i Nyrup Hegn.

Hvor kom vi alt for nær på alle ting.
Det løvfald lod os se en sjælden ring:
Der stod en hest med samme hvide hår,
som vore arme unger engang får.

Din lille, varme hånd sad fast i min,
og dér kom blæsten rendende med sin.
I vejens våde, blanke asfalt-å
drev mange flere blade, end vi så.

Esbønderup. Det hvide hospital.
En fjern og ukendt hanes søndagsgal.
Dit blik fik gule marker med sig hjem.
Nu ejer du en længsel efter dem.

3. Septembers himmel

Tekst: - Alex Garff 1949. Melodi: Otto Mortensen 1949

Septembers himmel er så blå,
dens skyer lyser hvide,
og lydt vi hører lærken slå
som før ved forårstide.
Den unge rug af mulden gror
med grønne, lyse klinger,
men storken længst af lande for
med sol på sine vinger.

Der er en søndagsstille ro
imellem træ'r og tage,
en munter glæde ved at gro,
som var det sommerdage.
Og koen rusker i sit græs
med saften om sin mule,
mens bonden kører hjem med læs
der lyser solskinsgule.

Hver stubbet mark, vi stirrer på,
står brun og gul og gylden,
og røn star rød og slåen blå,
og purpursort står hylden.
Og georginer spraglet gror
blandt asters i vor have,
så rig er årets sidste flor:
oktobers offergave.

De røde æbler løsner let
fra træets trætte kviste,
Snart lysner kronens bladenet,
og hvert et løv må briste.
Når aftensolen på sin flugt
bag sorte grene svinder,
om årets sidste røde frugt
den tungt og mildt os minder.

At flyve som et forårsfrø
for sommerblomst at blive
er kun at visne for at dø,
kan ingen frugt du give.
Hvis modenhedens milde magt
af livet selv du lærte,
da slår bag falmet rosendragt
dit røde hybenhjerte.

4. Underlige Aftenlufte

Under en fireårig udlandsrejse til Tyskland, Frankrig og Italien led Oehlenschläger af stor hjemlængsel. I efteråret 1805 skrev han dette digt, som han kaldte Hjemvee.

*Tekst: Adam Oehlenschläger, 1805
Melodi: Carl Nielsen*

Underlige aftenlufte!
hvorhen vinker I min hu?
Milde, lune blomsterdufte!
sig, hvor hen I bølger nu.
Går I over hviden strand
til mit elskte fødeland?
Vil I der med eders bølger
tolke, hvad mit hjerte dølger?

Matte sol! bag bjergets stene
luerød du daler ned,
og nu sidder jeg alene
i min dunkle ensomhed.
Hjemme var der intet fjeld,
ak! så er jeg ude vel,
skal i nat ej barnligt blunde
i min Herthas grønne lunde.

Stille! stille! hisset gynger
båden mellem siv og krat,
sødt en mø ved cithren synger

i den tavse, lune nat.
Hvilke toner! milde lyst!
hvor du strømmer i mit bryst!
Men hvad savner jeg, og græder,
mens hun dog så venligt kvæder?

Det er ej den danske tunge,
det er ej de vante ord,
ikke dem, jeg hørte sjunge,
hvor ved hytten træet gror.
Bedre er de vel måske,
ak, men det er ikke de!
bedre, tror jeg vist, hun kvæder,
men tilgiver, at jeg græder!

Tager ej min sang for andet
end et ufrivilligt suk!
Længselsfuldt heniler vandet,
aftnen er så blid og smuk.
Mangen sådan aftenstund
sad jeg i min kære lund,
mindet vender nu tilbage,
det var årsag i min klage.

5.Natten er så stille

"Bacarole" fra lystspillet "Prinsesse Isabella".

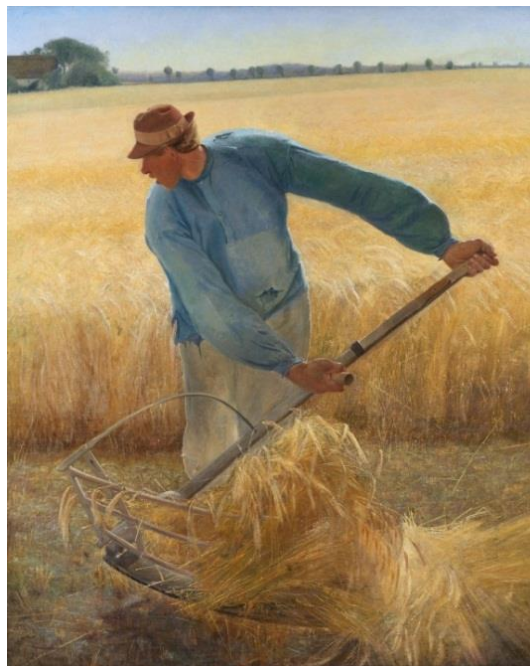
*Tekst: Johan Ludvig Heiberg, 1829
Melodi: C. E. F. Weyse, 1840*

Natten er så stille,
luften er så klar,
duggens perler trille,
månens stråler spille
hen ad søens glar.

Bølgens melodier
vugge hjertet ind,
suk og klage tier,
vindens pust befrier
det betyngte sind.

6.Vipper, springer over klinge

Denne høstsang blev oversat til dansk i 1799 af lægen og digteren Rasmus Frankenaу, 1767-1814. Melodien er en af Weyses allertidligste. Den er komponeret kort tid efter at han som 15-årig kom til København fra Altona.

*Tekst: L. Hölty, 1771
Melodi: C. E. F. Weyse, ca. 1790*

Vipper springe
over klinge
under leers lyd.
Brune piger danse,
spøge, flette kranse,
overalt er fryd.

Fro i klynge
piger synge
under leers klang.
Ja, til dagen viger,
og til månen stiger,
lyder munter sang.

Alt sig glæder,
munter kvæder
hver, så godt han kan.
Tæt om fiskedammen
spise davren sammen
dreng og bondemand.

Hans og Tyge
leen stryge,
meje skår på skår.
Pigerne begynde
sæden op at binde,
alt så lystigt går.

Hver nu spørger,

Hjertet søger
Den, som gav det håb
Og når månen smiler,
Parvis hjem man iler
Under jubelråb.

7. Det lysner over agres felt

Harald Balslev 1922 - Ludvig Holstein 1915

Det lysner over agres felt,
hvor sløve plovspand kravle,
det sortner over Store Bælt
med sol på kirkegavle. –

Velkommen i vor grønsværsstol
blandt grøftens brombærranker!
O, det gør godt at slikke sol
igen på disse banker!

Vel rækker høstens solskin kort,
men rønnens bær står røde.
Alleens linde blegner bort,
men vildvinsranker gløde.

Vel! Ræk mig da, o efterår,
en gravensten, som smager
af bækken ved min faders gård
og mulden i hans ager.

Og bag mig, sol, og blød mig, regn'
Jeg plukker mine nødder
og trasker langs et brombær hegn
med plovmuld under fødder.

Og det er al den jord, jeg har,
og alt, hvad jeg begærer.
Jeg håber, det går an, jeg ta'r,
hvad mine såler bærer.

8. I skovens dybe, stille ro

Man antog tidligere at teksten var skrevet af H. C. Andersen, men det er mere sandsynligt at den er forfattet af komponisten Fritz Andersen, som i 1864 udgav en samling sange til skolebrug. Heri findes sangen, men uden angivelse af forfatter. Melodien er en gammel folkemelodi, sandsynligvis fra Langeland.

*Tekst: Fritz Andersen, 1864
Melodi: Folkemelodi*

I skovens dybe, stille ro,
hvor sangerhære bo,
hvor sjælen lytted mangan gang
til fuglens glade sang,
der er idyllisk stille fred
i skovens ensomhed,
og hjertets længsler tie her,
hvor fred og hvile er.

Hør landsbyklokken lyder ned,
bebuder aftenfred,
småfuglen, før den går til blund,
end kvidrer lidt en stund.
I mosen kvækker højt en frø,
stærkt damper mark og sø,
nu klokken tier, - aftnens fred
sig stille sænker ned.

9. Nu er det længe siden

*Mel: Oluf Ring (1940)
Tekst: Jeppe Aakjær (1906)
(Fra "Rugens Sange")*

Nu er det længe siden,
men end det gjemmes i mit Sind,
hvordan i Barndomstiden

den kjære Rug kom ind,
hvordan dens kjærnetunge Top
ved Moders svage Kræfter
blev lagt i Lugen op.

Først bredte Mor et Klæde
saa ømt som nogen Højtidsdug;
der maatte ingen træde
med Sko i Høstens Rug;
saa fejed hun med Limens Rest
hvert snavset Straa tilside
som for en Hædersgjæst.

Den kjære Rug var Gjæsten,
som gjorde hvert et Barn saa spændt;
se, Far han lægger Vesten
og sér saa indadvendt:
En Skjælven i et ydmygt Sind,
en Bøn til Altets Skaber,
før Avlen bringes ind.

Saa fatter Far om Spaden
og graver i det gule Klæg
to Huller langs med Laden
foran den hvide Væg;
i dem skal Vognens Fælger slaa
og staa som i en Fælde,
til Væltningen gaar paa.

— Og Vognen værdigt skrider;
det første Læs for Lugen staar;
ud fra dets tunge Sider
saa dybe Skygger slaar.
De varme Øg i Nip og Nap
af Moders milde Hænder
faar Ax og Mule-Klap.

Og alle Hænder jager,
og alle Fødder er i Rend
i Støvet Læset brager
for brede Rygges Spænd.
Højt svinger Hjulet som et Rat,
og paa dets Drejeskive
har Børnene sig sat.

Mor ta'r paa Neget Sæde
og linner lidt ved Baandet skjørt:
"Det er endda en Glæde,
naar Kornet er saa tørt!"
Og med sin matte, spinkle Arm
hun løfter Rugens Tvilling
ind ad den lave Karm.

Og Neg for Neg forsvinder
og bliver under Bjælken sat;
og Far faar røde Kinder
og Spindelvæv om Hat.
Men Mor er lige hvid og bleg,
Hvor meget hun end stræber
med Rugens tunge Neg.

Det gaar mod Aftentide
snart skinner Maanen fuld og rund
paa Gavl og Vægge hvide
og ned i Vognens Bund.
Mor standser træt og titter ind;
Far kommer hen til Lugen
og klapper hendes Kind.

Og Barnet, som har løbet
sig træt i Dagens muntre Leg,
det er nu stille krøbet
ind under Hjulets Eg;
dér høres dette skarpe Knald
fra Vognens Fjæl mod Sandet
af Ørentvistens Fald.

Og mellem Hjulets Eger
gaar Stjerneblink og Maaneskin,
og milde Vinde hveger,
mens Barnet slumrer ind.
Saa slutter Far i Jesu Navn.
Og Hjemmet gaar til Hvile
med Høsten i sin Favn.

10. Nu falmer skoven trindt om land

*Tekst: N. F. S. Grundtvig, 1844
Melodi: J. H. Nebelong, 1889*

Nu falmer skoven trindt om land,
og fuglestemmen daler,
nu storken flyver over strand,
ham følge viltre svaler.

Hvor marken bølged' nys som guld
med aks og vipper bolde,
der ser man nu kun sorten muld
og stubbene de golde.

Men i vor lade, på vor lo,
dér har vi nu Guds gaver,
dér virksomhed og velstand gro
i tøndemål af traver.

Og han, som vokse lod på jord
de gyldne aks og vipper,
han bliver hos os med sit ord,
det ord, som aldrig glipper.

Ham takke alle vi med sang
for alt, hvad han har givet,
for hvad han vokse lod i vang,
for ordet og for livet!

Da over os det hele år
sin fred han lyser gerne,
og efter vinter kommer vår
med sommer, korn og kærne.

Og når til sidst på Herrens bud
vort timeglas udrinder,
en evig sommer hos vor Gud
i Paradis vi finder.

Da høste vi, som fugle nu,
der ikke så og pløje,
da kommer aldrig mer' i hu
vi jordens strid og møje.

For høsten her og høsten hist
vor Gud ske tak og ære,
som ved Vorherre Jesus Krist
vor fader vilde være!

Hans ånd, som alting kan og véd,
os i de korte dage
med tro og håb og kærlighed
til Paradis ledsage!

11. Når jeg er væk

(Phil Ochs "When I'm Gone" 1966, da.
oversættelse Pelle Voigt 2011)

Ingen steder vil jeg ha' min faste gang,
når jeg er væk
Og jeg ka' ikke skelne ret fra vrang, når jeg
er væk
Og ingen kan mer' lytte til min sang, når jeg
er væk
Så jeg må gør' det, mens jeg er her – lidt
endnu!

Og jeg kan ikke mærke tidens gang, når jeg
er væk
Og ikke kærlighedens lyst og trang, når jeg
er væk,
Ikke skrive vers med kraft og klang, når jeg
er væk.
Jeg må gør' det, mens jeg er her - lidt
endnu!

Og jeg ka' ikke trække vejret frit, når er
væk,
Og ikke ta' mig af, jeg har det skidt, når jeg
er væk.
Ingen be' r mig om at gøre mit, når jeg er
væk.
Jeg må gør' det, mens jeg er her – lidt
endnu!

Jeg render ikke væk fra regn og slud, når jeg er væk,
Og holder ikke mine smerter ud, når jeg er væk.
Jeg roser ikke, eller skælder ud, når jeg er væk.
Jeg må gør´ det, mens jeg er her – lidt endnu!

Og jeg ka´ ikke følge solens gang, når jeg er væk,
Og ikke høre aftenklokkens klang, når jeg er væk -
Ikke overdøve skud med sang, når jeg er væk.
Jeg må gør´ det, mens jeg er her – lidt endnu!

Og mine dage danser ikke smukt, når jeg er væk.
Og jeg ka´ ikke følge sandets flugt, når jeg er væk
- Slutte mig til kampen og bli´ brugt,
når jeg er væk.

Jeg må gør´ det, mens jeg er her – lidt endnu!

Og jeg ka´ ikke le af løgnens ord, når jeg er væk
Og ikke spørge hvem og hvad og hvor, når jeg er væk
Og leve stolt og dø for, hvad jeg tror, når jeg er væk.
Så jeg må gør´ det, mens jeg er her – lidt endnu!

Ingen steder vil jeg ha´ min faste gang, når jeg er væk
Og jeg ka´ ikke skelne ret fra vrang, når jeg er væk
Og ingen ka´ mer´lytte til min sang, når jeg er
Så jeg må gør´ det, mens jeg er her – lidt endnu!
Ja, jeg må gør´ det, mens jeg er her - lidt endnu!

12. Oktober

Tekst: Jens Rosendal, 1985

Melodi: Per Warming 1987

Oktoberdagens skiften
af skyer, sol og regn
slår som en blæstens rytme hårdt -
i hjertets egn.

Oktoberdagens farver
og bronzeblomsters glød
har samme stærke strøg som dybt -
i sindet lød.

Oktobers æblegrene,
der steg som blomsterflor,
skal tynge helt med livet ned -
fuldbragt til jord.

Oktoberdagens sidste
ukuelige håb
skal kaste sommergløder midt -
i angstens råb.

Oktobernattens mørke
vil nådigt dække alt.
I morgenlyset skal vi se -
hvor frøet faldt.

13. Regnvejrsgang i november

Tekst: Ebba Munk

Mel.: Pia Raug (Fra "Hej lille drøm" 1978)

Jeg vil male dagen blå
med en solskinsstribes på
vælge lyset frem for skyggen
gi' mig selvet puf i ryggen
tro på alting, selv på lykken -
jeg vil male dagen blå.

Jeg vil male dagen gul
solen som en sommerfugl
sætter sig på mine hænder
alle regnvejrsgange ender,
der står 'maj' på min kalender -
jeg vil male dagen gul.

Jeg vil male dagen rød
med den sidste roses glød,
jeg vil plukke kantareller
løvetand og brændenælder
leve i det nu, der gælder,
jeg vil male dagen rød.

Jeg vil male dagen grøn
dyb og kølig - flaskegrøn
sætte tændte lys i stager
glemme rynker, dobbelthager
håbe på mit spejl bedrager,
jeg vil male dagen grøn.

Jeg vil male dagen hvid,
nu hvor det er ulvetid,
købe franske anemoner
for de sidste tyve kroner
lytte til Vivaldis toner, -
jeg vil male dagen hvid.

Jeg vil male dagen lys
strege ud og sætte kryds
jeg har tusind ting at gøre
klokken elleve-femogfyrre
blev november hængt til tørre
jeg vil male dagen lys.

14. Sensommeren

Musik og tekst: Kirsten og Finn Jørgensen 1982

Æbler lyser rødt på træernes grene,
høsten går ind.
Går igennem skoven ganske alene,
- stille i sind.

Gyldne farver og sensommerbrise
fylder hjertet med vemodig musik,
går og nynner en sensommeren
fjernt fra byens larmende trafik.

Sommerbrisen danner krusning på søen,
mystisk og sort.
Stæreflokke svæver højt over øen -
snart tager de bort.

Gyldne farver...

Duft af brænderøg blandt brunlige bregner,
blåsorte bær.
Stille summen mellem blade som blegner -
aft'nen er nær...

Gyldne farver...

Modne rønnebær bag dybgrønne grene
rødt titter frem -
går igennem skoven ganske alene -
nu må jeg hjem!

Gyldne farver...

